

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. Od socjologii wsi do socjologii obszarów wiejskich	14
1.1. Wieś i obszar wiejski	14
1.2. Wizje wsi i rolnictwa w pracach klasyków socjologii	17
1.3. Koncepcje przejścia od społeczeństwa agrarnego do przemysłowego	27
1.4. Robert Redfield i koncepcja <i>folk-urban continuum</i>	30
1.5. Rozwój socjologii wsi jako dyscypliny naukowej - trzy portrety	35
1.5.1. Początki i rozwój socjologii wsi w Stanach Zjednoczonych	36
1.5.2. Początki i rozwój socjologii wsi we Francji i Niemczech	37
1.5.3. Początki i rozwój socjologii wsi w Polsce	41
1.6. Kryzys tradycyjnego paradygmatu socjologii wsi	46
Rozdział 2. Od rolnictwa tradycyjnego do ponowoczesnego	50
2.1. Dwa przełomy w rolnictwie	50
2.2. Koncepcje postmodernizacji: szkic problemu	51
2.3. Rolnictwo jako system ekonomiczny, społeczny i kulturowy	57
2.4. Rolnictwo tradycyjne: wielość typów i systemów	59
2.5. Wpływ kapitalizmu na przeobrażenia w rolnictwie	67
2.6. Model rolnictwa industrialnego i superindustrialnego	74
2.7. Rewolucja biotechnologiczna i informatyczna w rolnictwie	79
Rozdział 3. Wielość form własności i stosunków społecznych w rolnictwie kapitalistycznym	86
3.1. Formy stosunków społecznych w rolnictwie kapitalistycznym	86
3.2. Czy gospodarstwo chłopskie skazane jest w społeczeństwie nowoczesnym na straty?	90
3.3. Gospodarstwo rodzinne w społeczeństwie kapitalistycznym	94
3.4. Gospodarstwo rodzinne w ujęciach socjologii amerykańskiej	98
3.4.1. Koncepcja prostej produkcji towarowej	98
3.4.2. Koncepcja czasu pracy i czasu produkcji	101
3.4.3. Dialektyczna koncepcja rodzinnego gospodarstwa rolnego	104
3.4.4. Rodzinne gospodarstwa rolne w układzie stosunków klasowych wysoko rozwiniętego społeczeństwa kapitalistycznego	107
3.5. Gospodarstwo rodzinne w ujęciach socjologii europejskiej	113
3.5.1. Koncepcja mikroorganizmu ekonomicznego	114
3.5.2. Koncepcja dynamicznej interakcji rodziny i gospodarstwa	115
3.5.3. "Rodzinne" gospodarstwo rolne: praca na własny rachunek	117
3.5.4. Rodzinne gospodarstwo rolne jako rodzinny biznes .	119
Rozdział 4. Rozwój obszarów wiejskich	121
4.1. Rozwój rolnictwa i rozwój obszarów wiejskich: warianty wzajemnych relacji	121
4.2. Kontrowersje wokół pojęcia rozwoju	125
4.3. Niektóre koncepcje rozwoju obszarów wiejskich	128

4.3.1. Teoria modernizacji	129
4.3.2. Teorie rozwoju zaleźnego	130
4.3.3. Koncepcje "minimalnych warunków"	132
4.3.4. Model rozwoju ekonomicznego z nieograniczonymi zasobami siły roboczej	133
4.3.5. Koncepcja Gunnara Myrdala	135
4.3.6. Model rozwoju kapitału ludzkiego	136
4.3.7. Model rozwoju obszarów wiejskich według Mahatmy Gandhiego	137
4.3.8. Inne teorie rozwoju	140
4.4. Miary rozwoju obszarów wiejskich	141
4.4.1. Miary poziomu rozwoju	141
4.4.2. Miary zróżnicowania dochodów	144
4.4.3. Miary niedorozwoju	146
4.4.4. O konieczności wielowymiarowego ujęcia poziomu rozwoju	149
4.5. Nowe funkcje i typy obszarów wiejskich	155
Rozdział 5. Polityczna socjologia wsi i rolnictwa	161
5.1. Chłóstwo jako czynnik polityczny	161
5.2. Wiek XX wiekiem wojen chłópskich	176
5.3. Typy ruchów społecznych w środowiskach ludności wiejskiej i rolniczej	182
5.4. Teoretyczne koncepcje ruchów chłópskich	185
5.5. Powstanie, rozwój i kryzys interwencji państwa w rolnictwie	191
Rozdział 6. Rolnictwo i obszary wiejskie w dobie globalizacji	200
6.1. Dlaczego globalizacja?	200
6.2. Od modernizacji do globalizacji	202
6.3. Globalizacja - próba przybliżenia koncepcji	207
6.4. Konsekwencje globalizacji	210
6.5. Swoistość globalizacji w rolnictwie	216
6.6. Historyczny rozwój systemu rolniczego i gospodarki żywnościowej	222
6.7. Globalizacja, kontrglobalizacja i co dalej?	233
Rozdział 7. Czy istnieje jeszcze socjologia wsi?	236
7.1. Od <i>Gemeinschaft</i> do...?	236
7.2. Od socjologii wsi do socjologii obszarów wiejskich?	237
7.3. Ewolucja problematyki zainteresowań	244
7.3.1. Prawdziwe oblicze modernizacji	244
7.3.2. Świat społeczny i świat natury	255
7.3.3. Żywność jako towar i żywność jako totem	265
7.3.4. Wieś zdezagryzowana	268
7.4. Ewolucja koncepcji teoretycznych	270
Literatura	279
Indeks nazwisk	